

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΣΥΝΟΛΩΝ
1^ο ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ
6/5/2014.

Άσκηση 1: Έστω $A = \{0, \{1\}\}$. Ποιές από τις ακόλουθες δηλώσεις αληθεύουν και γιατί;

$$\{0\} \subset A, \quad \{1\} \in A, \quad \{1\} \subseteq A. \quad (1,5 \text{ μον.})$$

Άσκηση 2: Ορίστε, με αναγραφή των στοιχείων τους, τα σύνολα

$$\phi \cap \{\phi\}, \quad \{\phi\} \cup \{\phi\}, \quad \{\phi, \{\phi\}\} - \phi. \quad (1 \text{ μον.})$$

Άσκηση 3: Θεωρούμε τα ακόλουθα σύνολα

$$A = \{x \in \mathbb{N} \mid x = 2^k, \text{ όπου } k \text{ ακέραιος φυσικός}\}$$

$$B = \{x \in \mathbb{N} \mid x \text{ είναι πολλαπλάσιο του } 4\}$$

$$C = \{x \in \mathbb{N} \mid x \text{ είναι πολλαπλάσιο του } 6\}$$

Ορίστε τα σύνολα $A \cap B$, $A - C$ και $B \cup C$ με α) αναγραφή των στοιχείων τους και β) με περιγραφή των στοιχείων τους. (1,5 μον.)

Άσκηση 4: Βρείτε τα στοιχεία του συνόλου $\mathcal{P}(\mathcal{P}(\{a, b\}))$. (1,5 μον.)

Άσκηση 5: Έστω $A = \{b, c, e\}$ και $B = \{e, z\}$. Ορίστε, με αναγραφή των στοιχείων τους, τα σύνολα $(A \cup B) \times A$, $(A - B) \times (B - A)$. (1,5 μον.)

Άσκηση 6: Έστω $A = \{a, b, c\}$ και $B = \{5\}$. Πόσες (διαφορετικές) σχέσεις υπάρχουν από το A στο B ; Ποιές είναι οι σχέσεις που είναι συναρτήσεις από το A στο B ; Ποιές από τις συναρτήσεις είναι 1-1 και ποιές είναι επί; (1,5 μον.)

Άσκηση 7. Έστω $A = \{1, 2, 3, 4\}$ και R η σχέση στο A με

$$R = \{ \langle 1, 1 \rangle, \langle 2, 1 \rangle, \langle 3, 4 \rangle, \langle 2, 2 \rangle, \langle 3, 3 \rangle, \langle 4, 1 \rangle, \langle 4, 4 \rangle \}.$$

- α) Είναι η R ανακλαστική, συμμετρική, μεταβατική, στική;
- β) Είναι η R^{-1} ανακλαστική, συμμετρική, μεταβατική, στική; (πρώτα βρείτε τα στοιχεία της R^{-1}).

(1,5 μόν.)

Παράδοση λύσεων. Οι λύσεις πρέπει να παραδοθούν σαν διδασκόντες

μέχρι την έναρξη των μαθημάτων τη Δευτέρα, 12/5/2014.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΣΥΝΟΛΩΝ
ΛΥΣΕΙΣ 1ου ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Άσκηση 1.

- α) $\{0\} \subset A$ αληθής, διότι $\{0\} \subseteq A$ (κάθε στοιχείο του $\{0\}$ είναι και στοιχείο του A) και υπάρχει στοιχείο του A που δεν ανήκει στο $\{0\}$.
- β) $\{1\} \in A$ αληθής, διότι το $\{1\}$ είναι στοιχείο του A .
- γ) $\{1\} \subseteq A$ ψευδής, διότι το στοιχείο 1 του $\{1\}$ δεν ανήκει στο A (προσοχή, το 1 δεν ενδείχεται με το $\{1\}$).

Άσκηση 2.

- $\phi \cap \{\phi\} = \phi$ (διότι $\phi \cap X = \phi$, για οποιοδήποτε σύνολο X).
- $\{\phi\} \cup \{\phi\} = \{\phi\}$ (διότι $X \cup X = X$, για οποιοδήποτε σύνολο X)
- $\{\phi, \{\phi\}\} - \phi = \{\phi, \{\phi\}\}$ (αφαιρώντας τα στοιχεία του ϕ , δηλαδή τίποτε, από το σύνολο $\{\phi, \{\phi\}\}$ δεν επηρεάζεται καθόλου το $\{\phi, \{\phi\}\}$).

Άσκηση 3. Με αναγραφή των στοιχείων τους, βλέπουμε ότι

$$A = \{2^0, 2^1, 2^2, 2^3, \dots\} = \{1, 2, 4, 8, \dots\}$$

$$B = \{4 \cdot 0, 4 \cdot 1, 4 \cdot 2, 4 \cdot 3, \dots\} = \{0, 4, 8, 12, \dots\}$$

$$C = \{6 \cdot 0, 6 \cdot 1, 6 \cdot 2, 6 \cdot 3, \dots\} = \{0, 6, 12, 18, \dots\}$$

α) $A \cap B = \{4, 8, 16, \dots\}$

$$A - C = \{1, 2, 4, 8, \dots\} = A$$

$$B \cup C = \{0, 4, 6, 8, 12, 18, \dots\}$$

β) $A \cap B = \{x \mid 0 < x \text{ είναι δύναμη του } 2 \text{ και πολλαπλάσιο του } 4\}$

$A - C = \{x \mid 0 < x \text{ είναι δύναμη των } 2 \text{ και όχι πολλαπλάσιο του } 6\}$
 $B \cup C = \{x \mid 0 < x \text{ είναι πολλαπλάσιο του } 4 \text{ ή πολλαπλάσιο του } 6\}$.

Άσκηση 4.

Θα βρούμε πρώτα το $\mathcal{P}(\{a, b\})$, δηλαδή το δυναμοσύνολο του $\{a, b\}$. Επειδή το $\{a, b\}$ έχει 2 στοιχεία, το $\mathcal{P}(\{a, b\})$ θα έχει $2^2 = 4$ στοιχεία. Έχουμε λοιπόν

$$\mathcal{P}(\{a, b\}) = \{\emptyset, \{a, b\}, \{a\}, \{b\}\}.$$

Στη συνέχεια θα βρούμε το $\mathcal{P}(\mathcal{P}(\{a, b\}))$, δηλαδή το δυναμοσύνολο του $\mathcal{P}(\{a, b\})$. Επειδή το $\mathcal{P}(\{a, b\})$ έχει 4 στοιχεία, το $\mathcal{P}(\mathcal{P}(\{a, b\}))$ θα έχει $2^4 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 16$ στοιχεία. Έχουμε

$$\begin{aligned} \mathcal{P}(\mathcal{P}(\{a, b\})) = & \left\{ \underbrace{\emptyset}_1, \underbrace{\{\emptyset, \{a, b\}, \{a\}, \{b\}\}}_2, \underbrace{\{\emptyset\}}_3, \underbrace{\{\{a, b\}\}}_4, \underbrace{\{\{a\}\}}_5, \right. \\ & \underbrace{\{\{b\}\}}_6, \underbrace{\{\emptyset, \{a, b\}\}}_7, \underbrace{\{\emptyset, \{a\}\}}_8, \underbrace{\{\emptyset, \{b\}\}}_9, \underbrace{\{\{a, b\}, \{a\}\}}_{10}, \\ & \underbrace{\{\{a, b\}, \{b\}\}}_{11}, \underbrace{\{\emptyset, \{a, b\}, \{a\}\}}_{12}, \underbrace{\{\emptyset, \{a, b\}, \{b\}\}}_{13}, \underbrace{\{\emptyset, \{a\}, \{b\}\}}_{14}, \\ & \left. \underbrace{\{\{a, b\}, \{a\}, \{b\}\}}_{15}, \underbrace{\{\{a\}, \{b\}\}}_{16} \right\}. \end{aligned}$$

Άσκηση 5.

$$A \cup B = \{b, c, 2, 3\}, A - B = \{b, c\} \text{ και } B - A = \{3\}.$$

$$(A \cup B) \times A = \{b, c, 2, 3\} \times \{b, c, 2\} = \{\langle b, b \rangle, \langle b, c \rangle, \langle b, 2 \rangle, \langle c, b \rangle, \langle c, c \rangle, \langle c, 2 \rangle, \langle 2, b \rangle, \langle 2, c \rangle, \langle 2, 2 \rangle, \langle 3, b \rangle, \langle 3, c \rangle, \langle 3, 2 \rangle\}.$$

$$(A - B) \times (B - A) = \{b, c\} \times \{3\} = \{\langle b, 3 \rangle, \langle c, 3 \rangle\}.$$

Άσκηση 6.

Υπάρχουν τρεις σχέσεις από το A στο B όσα είναι τα υποσύνολα του $A \times B$, δηλαδή όσα είναι τα στοιχεία του $\mathcal{P}(A \times B)$. Επειδή το A έχει 3 στοιχεία και το B 1 στοιχείο, το $A \times B$ θα έχει $3 \cdot 1 = 3$ στοιχεία, οπότε το $\mathcal{P}(A \times B)$ θα έχει $2^3 = 8$ στοιχεία. Υπάρχουν λοιπόν 8 σχέσεις από το A στο B , συγκεκριμένα σε αόχονδες:

$$R_1 = \emptyset$$

$$R_2 = \{ \langle a, 5 \rangle, \langle b, 5 \rangle, \langle c, 5 \rangle \}$$

$$R_3 = \{ \langle a, 5 \rangle \}$$

$$R_4 = \{ \langle b, 5 \rangle \}$$

$$R_5 = \{ \langle c, 5 \rangle \}$$

$$R_6 = \{ \langle a, 5 \rangle, \langle c, 5 \rangle \}$$

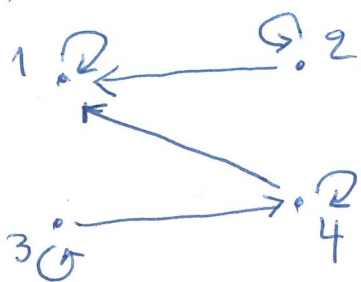
$$R_7 = \{ \langle a, 5 \rangle, \langle b, 5 \rangle \}$$

$$R_8 = \{ \langle b, 5 \rangle, \langle c, 5 \rangle \}.$$

Από τις 8 αυτές σχέσεις, συνάρτηση από το A στο B είναι μόνο η R_2 . Βλέπουμε εύκολα ότι η R_2 είναι επί, αλλά δεν είναι 1-1.

Άσκηση 7.

α) Για ευκολία, θα παραστήσουμε την R με ένα διάγραμμα =

Παρατηρούμε ότι η R είναι αναγκαστική, αφού κάθε στοιχείο του A σχετίζεται με τον εαυτό του.

Όμως η R δεν είναι συμμετρική, αφού (π.χ.) το 4 σχετίζεται με το 1, αλλά το 1 δεν σχετίζεται με το 4.

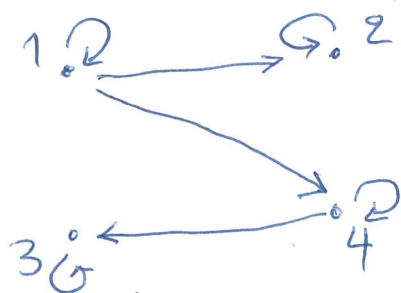
Επίσης η R δεν είναι μεταβατική, αφού το 3 σχετίζεται με το 4 και το 4 σχετίζεται με το 1, αλλά το 3 δεν σχετίζεται με το 1.

Τέλος, η R δεν είναι σλική, αφού ούτε το 2 σχετίζεται με το 4 ούτε το 4 σχετίζεται με το 2.

β) Θα βρούμε πρώτα τα στοιχεία της R^{-1} . Από τον ορισμό της αντίστροφης σχέσης, θα είναι ό,τι προκύψει από την R , αν αντιστρέψουμε τις συσχετισμένες των διατεταγμένων ζευγών. Έτσι παίρνουμε ότι

$$R^{-1} = \{ \langle 1, 1 \rangle, \langle 1, 2 \rangle, \langle 4, 3 \rangle, \langle 2, 2 \rangle, \langle 3, 3 \rangle, \langle 1, 4 \rangle, \langle 4, 4 \rangle \}.$$

Όπως πριν, μπορούμε να αναπαράσκησουμε την R με ένα διάγραμμα:

Όπως για την R , βλέπουμε ότι η R^{-1} είναι ανακαστική, δεν είναι συμμετρική, δεν είναι μεταθετική, δεν είναι στική.